

Bruxelles, 27.2.2019
COM(2019) 201 final

COMUNICARE A COMISIEI

Supraveghere mai strictă - Grecia, februarie 2019

{SWD(2019) 201 final}

Grecia a fost integrată în semestrul european pentru coordonarea politicilor economice ca urmare a finalizării programului de sprijin pentru stabilitate instituit în cadrul MES. Pentru a răspunde necesităților și provocărilor specifice cu care se confruntă Grecia, Comisia a activat, de asemenea, o supraveghere mai strictă în temeiul Regulamentului (UE) nr. 472/2013¹, cu efect de la 21 august 2018 și prelungită cu încă șase luni printr-o decizie a Comisiei din 20 februarie 2019².

Supravegherea mai strictă oferă un cadru cuprinzător pentru monitorizarea evoluțiilor economice și pentru punerea în aplicare a politicilor necesare pentru asigurarea unei redresări economice sustenabile. Ea prevede evaluarea periodică a recentelor evoluții economice și financiare din Grecia, precum și monitorizarea condițiilor de finanțare a datoriei suverane, și actualizări ale analizei sustenabilității datoriei. De asemenea, supravegherea mai strictă oferă baza pentru evaluarea angajamentului general asumat de Grecia față de Eurogrup, la 22 iunie 2018, de a continua și a finaliza reformele adoptate în cadrul programului de sprijin pentru stabilitate instituit în cadrul MES și de a garanta atingerea obiectivelor reformelor adoptate în cadrul acestui program și al programelor precedente. În acest context, supravegherea mai strictă asigură baza pentru monitorizarea punerii în aplicare a unor angajamente specifice de reformă, anexate la declarația din 22 iunie 2018 a Eurogrupului, în domeniile (i) politicilor bugetare și bugetar-structurale, (ii) asistenței sociale, (iii) stabilității financiare, (iv) pieței forței de muncă și a produselor, (v) privatizării și (vi) administrației publice³.

Acesta este cel de-al doilea raport privind supravegherea mai strictă pentru Grecia și este adoptat împreună cu raportul de țară pentru Grecia din cadrul semestrului european. În contextul supravegherii mai stricte, Comisia, în colaborare cu Banca Centrală Europeană (BCE)⁴ și, după caz, cu Fondul Monetar Internațional (FMI), efectuează misiuni de evaluare periodice pentru a verifica progresele înregistrate; MES participă atât în contextul sistemului său de alertă timpurie, cât și în conformitate cu Memorandumul de înțelegere din 27 aprilie 2018 privind relațiile de lucru dintre Comisie și MES. În vederea pregătirii prezentului raport, în perioada 21-25 ianuarie 2019 a avut loc o misiune comună la Atena.

Prezentul raport ar putea fi utilizat de Eurogrup drept bază pentru a decide cu privire la activarea primului set de măsuri de politică contingentă privind datoria, în valoare de 970 de milioane EUR. Eurogrupul din 22 iunie 2018 a convenit că pachetul de măsuri de reducere a datoriei pentru Grecia ar trebui să includă stimulente pentru a asigura o implementare consolidată și continuă a măsurilor de reformă convenite în cadrul programului. În acest scop, anumite măsuri de politică contingentă privind datoria sunt puse la dispoziția Greciei de două ori pe an, până la jumătatea anului 2022, sub rezerva respectării angajamentelor sale privind continuitatea și finalizarea reformelor, pe baza unor rapoarte pozitive în cadrul supravegherii mai stricte. Aceste măsuri privind datoria includ: (i)

¹ Comisia și-a publicat prima evaluare în cadrul supravegherii mai stricte pentru Grecia la 21 noiembrie 2018. A se vedea Raportul privind supravegherea mai strictă – Grecia, noiembrie 2018, Documentul instituțional nr. 90, noiembrie 2018.

² Comisia a activat supravegherea mai strictă pentru Grecia în temeiul Regulamentului (UE) nr. 472/2013 (JO L 140, 27.5.2013, p. 1), cu efect de la 21 august 2018 pentru o perioadă de șase luni [Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1192 a Comisiei din 11 iulie 2018 cu privire la activarea unei supravegheri mai stricte pentru Grecia, JO L 211, 22.8.2018, p. 1]. Supravegherea mai strictă a fost prelungită cu încă șase luni, la 20 februarie 2019 [Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/1481 a Comisiei din 20 februarie 2019 privind prelungirea supravegherii mai stricte pentru Grecia].

³ https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

⁴ Personalul BCE a participat la misiunea de evaluare și, în conformitate cu competențele BCE, a furnizat expertiză cu privire la politicile din sectorul financiar și la aspecte macro-critice, cum ar fi obiectivele bugetare principale, precum și nevoile în materie de sustenabilitate și de finanțare.

restituirea sumelor echivalente veniturilor provenite din deținerile de obligațiuni grecești de stat de către băncile centrale în temeiul Programului privind piețele titlurilor de valoare și al Acordului privind profitul din activele financiare nete și (ii) renunțarea la majorarea marjei de dobândă pentru anumite împrumuturi acordate din Fondul european de stabilitate financiară.

Perspective economice

Comisia preconizează că PIB-ul real va crește la o rată de 2 % în 2018 și se va accelera până la aproximativ 2,2 % și 2,3 % în 2019, respectiv în 2020⁵. Factorii de creștere interni (consumul privat și investițiile) ar trebui consolidați, în timp ce contribuțiile din partea sectorului extern ar putea să scadă din cauza încetinirii economice și a creșterii importurilor, preconizate în UE.

Condițiile de pe piața muncii au continuat să se îmbunătățească în a doua jumătate a anului 2018. Rata șomajului a scăzut la 18,5 % în noiembrie 2018, comparativ nivelul de vârf de 27,9 % înregistrat la jumătatea anului 2013 și cu cel de 20,8 % înregistrat la sfârșitul anului 2017. Cu toate acestea, șomajul pe termen lung (13,5 % în al treilea trimestru al anului 2018) și șomajul în rândul tinerilor (39,1 % în noiembrie 2018) rămân ridicate. Evoluțiile salariale au fost modeste până în prezent.

În ansamblu, echilibrul riscurilor este orientat spre o evoluție negativă. În 2019, creșterea consumului poate fi mai mare decât s-a preconizat, în cazul în care creșterea recentă a salariului minim va conduce la creșterea cheltuielilor de consum. Cu toate acestea, riscurile de evoluție negativă predomină în previziuni. Posibilele presiuni salariale implică riscuri de evoluție negativă, atât pentru redresarea investițiilor, cât și pentru performanța exporturilor, din cauza scăderii competitivității. Riscurile pentru investiții sunt exacerbate de nivelul ridicat al creditelor neperformante care continuă să afecteze capacitatea de intermediere a băncilor. În fine, un alt factor care poate împiedica redresarea Greciei este încetinirea ritmului la nivel mondial și, în special, la nivelul UE.

Politicile bugetare și bugetar-structurale

Este probabil ca Grecia să își fi depășit obiectivul de excedent primar de 3,5 % din PIB în 2018, ceea ce ar însemna că acesta este al patrulea an consecutiv în care au fost depășite obiectivele. Au fost luate în calcul restituirile salariale plătite personalului în uniformă și altor funcționari publici ca urmare a unei hotărâri judecătorești și plata unui transfer acordat cu controlul resurselor („dividende sociale”), ambele executate la sfârșitul anului 2018. Pe baza celor mai recente informații disponibile, excedentul primar poate depăși nivelul de 3,7 % estimat în previziunile Comisiei din toamna anului 2018. Datele pentru 2018 privind rezultatele bugetare vor fi disponibile în aprilie 2019, iar amploarea depășirii în ceea ce privește excedentul primar va depinde, printre altele, de subutilizarea bugetului pentru investiții publice, o tendință care este indezirabilă, deoarece frânează potențialul de creștere.

Se preconizează că bugetul pentru 2019, adoptat în decembrie 2018, va asigura realizarea obiectivului de excedent primar de 3,5 % din PIB, ceea ce reprezintă îndeplinirea unui angajament specific pentru sfârșitul anului 2018. Impactul măsurilor luate de la adoptarea bugetului pentru 2019 va trebui avut în vedere în cadrul strategiei bugetare pe termen mediu (SBTM), care urmează să fie actualizată în mai 2019 și va fi evaluată în cadrul celui de-al treilea raport privind

⁵ Cele mai recente previziuni ale Comisiei au fost publicate la 7 februarie 2019: Previziunile economice europene din iarna anului 2019 (intermediare), Documentul instituțional nr. 096, februarie 2019. https://ec.europa.eu/info/publications/european-economic-forecast-winter-2019_en

supravegherea mai strictă. În timp ce majorarea legiferată a salariului minim începând din luna februarie 2019 ridică anumite preocupări legate de impactul său mai larg asupra economiei, se preconizează că această majorare va avea un impact bugetar net pozitiv pe termen scurt în 2019. Cu toate acestea, autoritățile au extins reducerea TVA la cinci insule din Marea Egee care găzduiesc centre pentru refugiați, legând eliminarea sa viitoare de scăderea presiunilor migrației. În timp ce eliminarea reducerii a reprezentat un angajament în cadrul programului MES, costul bugetar al extinderii este limitat la puțin peste 50 de milioane EUR. Mai mult decât atât, din cauza numărului excesiv de angajări, există indicații ale unor presiuni crescătoare asupra masei salariale din sectorul public, care trebuie soluționate.

Guvernul a informat instituțiile europene cu privire la faptul că nu intenționează să procedeze, în viitorul apropiat, la revizuirea sistemelor de plăți eşalonate privind datoria fiscală și datoria în materie de asigurări sociale, întrucât trebuie să realizeze analize și reflecții tehnice suplimentare. Este important să se evite riscurile negative pentru veniturile publice și să se garanteze cultura efectuării plăților, având în vedere faptul că acestea au fost obiectivele centrale ale reformelor în domeniul colectării veniturilor publice puse în aplicare în cursul programelor de asistență financiară.

Autoritățile elene au inițiat activități pregătitoare cu privire la evaluarea impactului bugetar și a riscurilor care decurg din hotărârile judecătorești privind reformele puse în aplicare în cadrul programelor de asistență financiară. Pe baza informațiilor furnizate de autorități, hotărârea din 2015 a Consiliului de stat, pronunțată împotriva unor elemente importante ale reformei pensiilor din 2012, implică costuri bugetare nesemnificative, având în vedere numărul foarte mic de reclamanți eligibili; cu toate acestea, chestiunea nu este încă soluționată definitiv, întrucât instanțele inferioare s-au pronunțat împotriva restricțiilor privind eligibilitatea pentru plățile compensatorii, iar hotărârea definitivă cu privire la elemente cheie ale reformei pensiilor din 2016 este încă pendinte. O altă hotărâre importantă legată de restabilirea primelor sezoniere acordate funcționarilor publici este, de asemenea, pendinte la Consiliul de stat. În cazul în care Consiliul de stat se pronunță în favoarea restabilirii, acest lucru ar avea ca rezultat un cost bugetar semnificativ, de 1,3 % din PIB, din care 1,1 % din PIB în legătură cu răspunderea retroactivă și 0,2 % din PIB în legătură cu costurile recurente. În pofida eforturilor recente laudabile realizate de autoritățile elene, este necesar să se continue eforturile și să se mențină vigilența. Autoritățile elene ar trebui să continue monitorizarea riscurilor bugetare, inclusiv a hotărârilor judecătorești, și sunt invitate să ia măsurile de compensare necesare pentru atingerea obiectivelor bugetare pe termen mediu în contextul strategiei bugetare pe termen mediu (SBTM) și al actualizărilor anuale ale acesteia. În cazul unor hotărâri judecătorești de revocare a anumitor elemente structurale cheie ale reformelor convenite în cadrul programului, implicațiile bugetare recurente ale acestor hotărâri ar trebui abordate pe larg prin reforme/acțiuni în același domeniu de politică.

Grecia a continuat să înregistreze progrese în ceea ce privește reforma evaluării impozitului unificat pe proprietate (ENFIA), în conformitate cu angajamentul specific pe care și l-a asumat până la jumătatea anului 2019. A fost instituit cadrul juridic pentru noul sistem de evaluare a proprietății, a fost creată o unitate de evaluare a impozitului pe proprietate și au fost inițiate două proiecte informatice esențiale privind cartografierea electronică a limitelor zonale și sistematizarea colectării datelor privind bunurile imobile.

Deși angajamentul specific pentru sfârșitul anului 2018 de a atinge un nivel al efectivilor de personal de 12 000 de angajați permanenți în cadrul Autorității Independente pentru Venituri Publice (AIVP) nu a fost îndeplinit, există posibilitatea de a se efectua angajări suplimentare în lunile următoare. În ansamblu, nivelurile efectivilor de personal din cadrul AIVP au scăzut în cursul

anului 2018 de la 11 682 la 11 492. Printre motivele acestei scăderi se numără întârzierile din cadrul procedurilor în curs de recrutare a funcționarilor din administrațiile fiscale/ai autorităților vamale și ieșirile mai numeroase decât se preconizase (în principal datorită pensionărilor), dar și o rată relativ ridicată de respingere a ofertelor propuse de AIVP candidaților selecționați. În plus, sistemul de mobilitate recent instituit nu a condus încă la realizarea numărului estimat de transferuri către AIVP. Autoritățile au oferit asigurări cu privire la acțiunile specifice care urmează să fie întreprinse pentru a se asigura îndeplinirea angajamentului specific de 12 500 de angajați permanenți până la sfârșitul anului 2019. Printre acestea se numără măsuri de facilitare în continuare a transferurilor de personal către AIVP din cadrul sistemului de mobilitate și finalizarea reformei în domeniul resurselor umane, care va permite AIVP să își atragă și să își păstreze personalul.

Pentru a se asigura îndeplinirea angajamentului privind efectivele de personal, reforma mai amplă din domeniul colectării veniturilor este consolidată în continuare și, în vederea îmbunătățirii capacității operaționale și a eficienței globale a AIVP sub mai multe aspecte, autoritățile au adoptat un set de măsuri complementare:

- AIVP și-a adoptat planul de acțiune pentru reformă (denumit în continuare „planul”) pentru perioada 2019-2021. Planul prevede măsuri și investiții specifice care vor fi necesare pentru a continua transformarea AIVP într-o organizație modernă, flexibilă și eficientă. Autoritățile s-au angajat să acopere fondurile suplimentare necesare pentru toate acțiunile care urmează să fie întreprinse (o sumă forfetară de 75 de milioane EUR și un cost anual recurent de 5 milioane EUR).
- Secretariatul general al sistemelor de informații (care face parte din Ministerul Finanțelor) și AIVP au ajuns la un acord cu privire la un pachet financiar anual (5 milioane EUR în 2019) pentru achiziționarea infrastructurii/instrumentelor informatice necesare AIVP.

Cu toate acestea, autoritățile trebuie să finalizeze măsurile complementare restante de consolidare a AIVP:

- Introducerea încadrării, remunerării și evaluării performanțelor adaptate la AIVP este considerată esențială pentru îmbunătățirea perspectivelor AIVP de a atrage angajați cu înaltă calificare și de a permite dezvoltarea și evoluția profesională a acestora. În prezent, se desfășoară discuții intense cu autoritățile. Dacă acestea se vor încheia cu succes, se preconizează că parlamentul va adopta, până la începutul lunii martie 2019, un amendament legislativ la legislația de abilitare a AIVP. Ulterior, amendamentul respectiv va permite adoptarea de acte legislative secundare pentru a introduce un nou sistem de încadrare, aflat în legătură directă cu fișele posturilor. Etapa finală de introducere a unui sistem specific de remunerare pentru AIVP va necesita o legislație primară care să stabilească dispozițiile privind o grilă salarială suplimentară și care ar trebui adoptată până la sfârșitul anului 2019. Această reformă este strâns legată de reforma din domeniul administrației publice și, în special, de numirea cadrelor de conducere în sectoarele publice.
- Au fost convenite amendamente legislative privind protecția răspunderii și facilitarea mobilității, care vor fi adoptate până la începutul lunii martie 2019.
- Se preconizează că, până la începutul lunii martie, va fi adoptată o decizie ministerială comună privind achiziția indicatorilor de combustibili, care va reprezenta un instrument important pentru combaterea contrabandei.

Grecia a continuat să își reducă stocul de arierate nete de la încheierea programului de sprijin pentru stabilitate instituit în cadrul MES (neacumularea de arierate reprezintă un angajament specific permanent), însă ritmul reducerii a fost încetinit considerabil și continuă să fie create noi arierate. Stocul de arierate nete de la sfârșitul lunii decembrie 2018 era de 1,4 miliarde EUR, deci cu 0,3 milioane EUR mai scăzut decât nivelul de la sfârșitul lunii august 2018, care constituie criteriul de referință pentru evaluarea acumulării de arierate în termeni neți. Pentru lichidarea arieratelor au fost utilizate fonduri din cadrul programului și resurse proprii. Cu toate acestea, obiectivul inițial al programului MES privind lichidarea totală nu a fost realizat până la încheierea programului și au continuat să fie create noi arierate începând cu luna august 2018, ceea ce a încetinit progresele în direcția lichidării stocului. Deși reformele vizând soluționarea blocajelor structurale ale gestionării și lichidării arieratelor înregistrează progrese, trebuie continuate eforturile de consolidare a sistemului de lichidare a arieratelor, soluționându-se totodată cauzele creării de arierate.

Un sistem de protecție socială modern și durabil: progresele înregistrate în ceea ce privește angajamentele de reformă

Punerea în aplicare a sistemului de asistență medicală primară înregistrează progrese, în pofida faptului că ritmul acestora este mai lent decât s-a preconizat Pe baza celor mai recente rapoarte, aproximativ 112 unități de asistență medicală primară au fost deschise pe întregul teritoriu, cifră doar cu puțin mai mică decât obiectivul nominal de 120, care reprezintă un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018. Acesta este un progres semnificativ în cadrul unei reforme critice, dar foarte complexe; abaterea în raport cu obiectivul stabilit nu este semnificativă și se datorează, în mare parte, necesității de a soluționa dificultăți și preocupări ridicate de părțile interesate externe. Autoritățile mențin eforturile în vederea introducerii de unități de asistență medicală primară suplimentare în întreaga țară, inclusiv prin abordarea necesității de a recruta mai mulți medici de familie.

Activitatea de achiziții centralizate a fost reluată deoarece, în conformitate cu angajamentul specific pentru sfârșitul anului 2018, principalul organism responsabil cu achizițiile centrale, EKAPY, este operațional, deși nu dispune încă de suficient personal. Pe baza informațiilor disponibile, autoritățile au obținut primele rezultate în materie de economii, deși acest lucru a fost consecința finalizării unor proceduri de licitație mai vechi, din 2014. În prezent se iau măsuri pentru consolidarea nivelului efectivelor de personal și a capacității EKAPY, în vederea atingerii obiectivelor în materie de achiziții pentru anii următori.

Progresele înregistrate în privința altor aspecte ale reformei din domeniul asistenței medicale sunt inegale, întrucât autoritățile au revizuit unele măsuri adoptate în cadrul programului de sprijin pentru stabilitate instituit în cadrul MES, ceea ce a avut un impact incert asupra eficienței sistemului. Aceste măsuri vizează frecvența și modul de concepere a reevaluării prețurilor produselor farmaceutice, ceea ce ar putea reduce eficiența cadrului pentru controlarea prețurilor, precum și o modificare a sistemului de recuperare (*clawback*) pentru anii trecuți, care riscă să reducă eficiența recuperării. Întrucât cheltuielile depășesc încă substanțial plafoanele prevăzute de lege, colectarea târzie a veniturilor excedentare prin intermediul mecanismului de recuperare poate deteriora lichiditățile agenției naționale de asigurări de sănătate, EOPYY.

Reforma mecanismelor de securitate socială a continuat. Reexaminarea sistemului de pensii de invaliditate (un angajament specific pentru jumătatea anului 2019) înregistrează progrese, deși prezintă unele întârzieri în implementarea proiectului-pilot, din cauza unor blocaje inițiale care au trebuit eliminate. Sistemul privind venitul de solidaritate socială este pe punctul de a ajunge la maturitate, fiind înregistrate progrese în implementarea elementelor sale privind incluziunea socială și

(re)integrarea pe piața muncii, care urmează să fie realizate până la sfârșitul anului 2019 (angajament specific). Modul în care sunt concepute prestațiile pentru locuințe a fost revizuit în raport cu planurile inițiale, pentru a acoperi numai subvențiile pentru chirii. O subvenție separată pentru sprijinirea deținătorilor de credite ipotecare aflați în dificultate este analizată în prezent, în temeiul unui nou cadru privind protecția gospodăriilor în caz de insolvență. Deși conceptul acesteia nu a fost încă specificat, din discuțiile preliminare reiese că subvenția ar urma să vizeze numai creditele ipotecare neperformante. Aceasta ar penaliza gospodăriile cu venituri mici care reușesc încă să își ramburseze creditele ipotecare, putând astfel descuraja rambursarea periodică a creditelor.

Sectorul financiar

În pofida progreselor realizate în contextul programelor de asistență financiară și al îmbunătățirii situației lichidităților băncilor grecești, sistemul financiar al Greciei se confruntă în continuare cu provocări importante, în special cu niveluri foarte ridicate de împrumuturi neperformante. Luând în considerare, printre altele, nivelul ridicat al creanțelor privind impozitele amânate din bilanțul băncilor, legătura dintre bănci și entitățile suverane rămâne puternică, iar controalele asupra capitalului persistă, deși au fost relaxate progresiv (implementarea foii de parcurs convenite reprezintă un angajament permanent, care a fost îndeplinit). Reformele din sectorul financiar constituie unul dintre elementele centrale ale supravegherii mai stricte, având în vedere rolul lor critic în crearea condițiilor necesare pentru o creștere economică durabilă.

Reducerea împrumuturilor neperformante a continuat, deși adoptarea instrumentelor pentru soluționarea acestora rămâne în urma așteptărilor. Stocul de credite neperformante a scăzut progresiv, dar rămâne ridicat și, potrivit celor mai recente date disponibile, s-a cifrat la 85 de miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 47 % din totalul expunerilor, în septembrie 2018. Băncile își îndeplinesc obiectivele de reducere a creditelor neperformante, ceea ce va deveni tot mai dificil în următorii ani. În același timp, rentabilitatea băncilor se află sub presiune și acest lucru, în combinație cu nivelul ridicat al creanțelor privind impozitele amânate din bilanțul lor, încetinește ritmul reducerii creditelor neperformante. Numărul licitațiilor electronice a continuat să crească în al patrulea trimestru al anului 2018, iar acoperirea teritorială este aproape completă; cu toate acestea, rata de eșec al licitațiilor rămâne ridicată, iar o mare parte dintre licitațiile reușite conduc încă la achiziționarea de active de către banca ce a inițiat licitația. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a soluționa deficiențele, ca parte a măsurilor pentru îndeplinirea angajamentului specific pentru sfârșitul anului 2018 de a sprijini soluționarea problemei creditelor neperformante. În acest sens, pentru soluționarea impedimentelor, vor fi necesare progrese suplimentare, care pot include atât măsuri legislative, cât și îmbunătățiri operaționale ale sistemului. Mai mult decât atât, recenta reformă majoră a legislației în domeniul insolvenței întreprinderilor nu a contribuit încă la creșterea preconizată a utilizării sale de către părțile interesate. Având în vedere importanța lor în contextul eforturilor băncilor de a accelera reducerea creditelor neperformante, ar fi necesar ca autoritățile să examineze mai aprofundat necesitatea de a îmbunătăți claritatea și certitudinea juridică în ceea ce privește domeniul de aplicare a fiecărei legi privind administrarea/vânzarea și securitizarea creditelor neperformante și să faciliteze o adoptare la scară mai largă a acestor instrumente.

Utilizarea mecanismului de soluționare extrajudiciară a înregistrat unele progrese după un debut lent. Infrastructura este în curs de actualizare pentru a se asigura operarea fără restricții și tot mai automatizată a acestui mecanism. În decembrie 2018, autoritățile au prelungit cu un an, până la jumătatea anului 2019, legislația privind mecanismul de soluționare extrajudiciară. Deși această prelungire este binevenită, autoritățile au adoptat, de asemenea, unele modificări ale cadrului care

crează preocupări cu privire la impactul lor asupra restructurării multilaterale și asupra duratei procedurilor de restructurare a sectorului public și care ar trebui să fie reevaluate.

Trebuie îmbunătățit urgent ritmul lent al prelucrării garanțiilor de stat mobilizate legate de creditele bancare. Întârzierile în prelucrarea garanțiilor le impun băncilor o sarcină considerabilă. Autoritățile au recunoscut că există o problemă și ar trebui să ia măsuri concrete pentru a accelera prelucrarea și rambursarea. De asemenea, autoritățile au adoptat o dispoziție legislativă menită să elimine incertitudinea în ceea ce privește caracterul executoriu al garanțiilor; dispoziția în cauză face în prezent obiectul unei evaluări.

Expirarea preconizată a protecției locuințelor primare în temeiul legislației privind insolvența gospodăriilor și speculațiile cu privire la posibila adoptare a unor noi sisteme de protecție a debitorilor au condus la o creștere drastică a numărului de cereri noi în al patrulea trimestru al anului 2018. Deși rata de prelucrare a cauzelor a crescut și ea, creșterea numărului de cereri a dus la o scădere nesemnificativă a numărului de cauze nesoluționate în al patrulea trimestru. Acest fapt va avea efecte negative asupra ritmului prelucrării cauzelor pendinte de către instanțe. În acest sens, planul de acțiuni vizând reducerea numărului de cauze pendinte în contextul legislației privind insolvența gospodăriilor ar trebui să fie actualizat în continuare și specificat cu elemente concrete care să sprijine credibilitatea unei traiectorii bine identificate, menită să conducă la eliminarea problemei nesoluționării cauzelor până la sfârșitul anului 2021, în conformitate cu angajamentele Greciei pentru perioada ulterioară programului. În același timp, au fost realizate unele progrese în ceea ce privește consolidarea capacităților de tratare a cauzelor de către instanțe, prin numirea unor noi membri ai personalului și prin formarea judecătorilor în domeniul financiar, aceasta din urmă reprezentând un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018

Autoritățile și-au făcut cunoscute propunerile legislative cu privire la un nou sistem pentru protecția locuințelor primare, dar o serie de probleme importante rămân nesoluționate. Protecția locuințelor primare în temeiul cadrului de insolvență a gospodăriilor a fost convenită ca o măsură temporară de criză, care urma să se încheie la sfârșitul anului 2018. Cu toate acestea, în decembrie 2018, protecția a fost prelungită unilateral cu două luni, timp în care autoritățile au prezentat un nou sistem de protecție care, la rândul său, le oferă debitorilor subvenții de stat limitate. Pe baza unei evaluări preliminare, propunerea crează preocupări serioase cu privire la impactul său asupra culturii efectuării plăților și asupra bilanțurilor băncilor, iar modul în care a fost concepută în ansamblu ar putea permite apariția unor „falimente strategice”. Mai precis: (i) perimetrul de eligibilitate propus ar fi semnificativ mai mare decât în cadrul actualei protecții a locuințelor primare, inclusiv în cazul împrumuturilor pentru întreprinderi; (ii) propunerea ar crea un sistem de protecție suplimentar, care s-ar aplica în paralel cu legislația existentă privind insolvența gospodăriilor; (iii) sistemul înlocuitor ar solicita băncilor să accepte restructurări predefinite obligatorii ale datoriilor pentru un grup mare de debitori eligibili; (iv) propunerea nu este orientată suficient către grupurile cele mai vulnerabile și interacționează direct cu o serie de alte proceduri, cum ar fi cele aplicabile în caz de faliment/administrare specială, mecanismul de soluționare extrajudiciară, vânzările și securitizările încheiate ale creditelor neperformante; (v) propunerea riscă să creeze întârzieri suplimentare pentru debitorii cu cereri în curs în cadrul sistemului de protecție existent și care solicită noul sistem, întrucât toate procedurile nefinalizate ar urma să fie suspendate până la încheierea noii proceduri de restructurare; (vi) nu a fost efectuată nicio evaluare a impactului noii propuneri, de exemplu, a impactului potențial asupra bazei de capital a băncilor; (vii) domeniul de aplicare vast periclitează angajamentul autorităților de a elimina întârzierile în cazul tuturor cererilor de insolvență a gospodăriilor până la sfârșitul anului 2021; (viii) noile suspendări ale executării introduse de propunere ar urma să afecteze viitoarele proceduri de licitare și de executare silită imobiliară; (ix) sunt necesare clarificări suplimentare în ceea ce privește aspectele bugetare ale sistemului. Sunt în curs

discuții cu instituțiile, în vederea soluționării problemelor rămase. Autoritățile au inițiat, de asemenea, o consultare oficială a BCE cu privire la propunerea lor juridică, deși orice nou sistem va necesita aprobarea Comisiei în ceea ce privește ajutoarele de stat.

Au fost realizate progrese în ceea ce privește activitatea Fondului elen pentru stabilitate financiară. Mai exact și în conformitate cu angajamentul specific pentru sfârșitul anului 2018, HFSF și-a dezvoltat strategia de ieșire pentru vânzarea acțiunilor sale în patru bănci de importanță sistemică. Deși strategia va fi implementată de către HFSF în calitate de instituție independentă, implicarea potențială a autorităților în etapa finală de cesionare este încă în curs de analizare. Autoritățile au clarificat faptul că, în opinia lor, alinierea mandatului comitetului de selecție cu cel al HFSF (angajament specific pentru sfârșitul anului 2018) nu necesită un amendament legislativ; acest lucru urmează să fi confirmat de Consiliul juridic de stat. În conformitate cu legislația privind HFSF, ministrul finanțelor ar trebui să finalizeze numirea directorului general adjunct al HFSF și atribuirea postului vacant din cadrul Consiliului general pe baza unei liste întocmite de comitetul de selecție. Instituirea cadrului operațional al celor patru bănci de importanță sistemică conform planurilor lor de restructurare și strategia de ieșire sunt strâns legate între ele, iar HFSF lucrează în paralele la aceste două aspecte.

Autoritățile elene explorează inițiative suplimentare pentru a sprijini eforturile de reducere a creditelor neperformante, colaborând cu părțile interesate, inclusiv cu HFSF și cu Banca Greciei. Autoritățile au trimis recent serviciilor Comisiei un proiect de propunere privind un tip de sistem de protecție a activelor care vizează accelerarea actualelor eforturi de soluționare a creditelor neperformante. Propunerea va trebui evaluată din perspectiva ajutoarelor de stat.

Reforme privind piața forței de muncă și piața produselor

Reformele instituțiilor de pe piața muncii și cadrul de negociere a salariilor din ultimii ani au ajutat Grecia să redevină competitivă din punctul de vedere al costurilor și contribuie la creșterea ratelor de ocupare a forței de muncă și la scăderea șomajului. Punerea în aplicare a acestor reforme pe termen lung este esențială pentru ca Grecia să realizeze o creștere economică durabilă. Funcționarea pieței forței de muncă este sprijinită de punerea în aplicare a unui plan de acțiune privind munca nedeclarată și de eforturile actuale de consolidare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă.

Guvernul a majorat salariul minim prevăzut de lege cu 10,9 % începând cu 1 februarie 2019 și a abrogat salariul inferior salariului minim pentru persoanele cu vârsta sub 25 de ani (ceea ce reprezintă o creștere de 27 % pentru acest grup). În cadrul acestei revizuii salariale, autoritățile au urmat în mod strict procedura (un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018) prevăzută la articolul 103 din Legea 4172/2013, care constă în colectarea analizelor efectuate de diverse instituții, o consultare cu partenerii sociali și publicarea unui raport cu recomandări formulate de un comitet de experți independenți numiți special în acest scop. Cu toate acestea, Comisia consideră că ar trebui desprinse învățăminte importante pentru următoarea revizuire a salariului minim, programată pentru luna iunie 2020. Calitatea dialogului cu partenerii sociali ar putea fi ameliorată, iar comitetul de experți ar trebui să abordeze preocupările instituțiilor referitoare la lacunele semnificative ale analizelor în ceea ce privește estimarea ponderii lucrătorilor remunerați cu salariul minim. Mai mult decât atât, transparența și credibilitatea procesului ar putea fi îmbunătățită și mai mult prin instituirea obligației de a furniza explicații în cazul în care majorarea finală decisă de guvern se va abate de la recomandarea comitetului de experți.

Această majorare cu două cifre procentuale creează preocupări în privința implicațiilor pe termen mediu pentru creștere și competitivitate. O oarecare creștere a salariului minim prevăzut de lege era de așteptat și este într-adevăr binevenită, întrucât nivelul acestuia a fost înghețat începând cu 2012. În viitorul apropiat, această majorare ar putea avea efecte pozitive în ceea ce privește creșterea veniturilor disponibile și a consumului. Cu toate acestea, perspectivele în materie de ocupare a forței de muncă ale anumitor grupuri pot fi afectate negativ, iar implicațiile pe termen mediu necesită o analiză foarte atentă, din mai multe motive:

- Chiar și înainte ca această creștere importantă să fie stabilită prin lege, nivelul salariului minim în Grecia era deja comparabil cu nivelurile observate în multe țări din zona euro, atât în termeni absoluți, cât și ca procent din salariul mediu. O creștere de aproape 11 % se situează cu mult deasupra ratei de creștere a productivității previzionate pentru Grecia în anii următori și, prin urmare, va atrage după sine o scădere semnificativă a competitivității relative prin costuri comparativ cu țările din zona euro și cu alte țări cu situații similare.
- Deși estimările diferă de la un studiu economic la altul, amploarea creșterii, combinată cu faptul că, în Grecia, un procent relativ mare de lucrători sunt remunerați cu salariul minim, sporește riscul de producere a unor efecte negative asupra ocupării forței de muncă, în special asupra lucrătorilor cu un nivel scăzut de calificare și asupra celor tineri. Merită reamintit faptul că Grecia are rate de ocupare a forței de muncă mai scăzute și rate ale șomajului (în rândul tinerilor) mult mai ridicate decât alte țări din zona euro și că alte țări care au făcut în trecut obiectul programului au adoptat o abordare mai prudentă și mai progresivă în ceea ce privește revizuirea nivelului salariului minim la scurt timp după ieșirea lor din program. Majorarea salariului minim poate spori numărul de cazuri de muncă nedeclarată și de muncă declarată parțial, considerate a fi încă foarte răspândite în Grecia.
- Un aspect critic este cunoașterea amplitudinii efectelor de propagare ale majorării salariului minim asupra distribuției salariale în ansamblu, în special prin intermediul negocierilor salariale colective și al extinderii contractelor colective de muncă sectoriale. Ar fi important pentru guvern să evalueze consecințele directe ale majorării salariului minim pe piața muncii, monitorizând totodată evoluția mai generală a salariilor stabilite prin contractele colective de muncă. Aceasta include atât semnarea unor noi contracte colective de muncă sectoriale, care ar putea fi extinse ulterior, cât și rezultatele hotărârilor arbitrale.

Reforme de pe piața produselor au înregistrat progrese. În cadrul reformei în domeniul autorizării investițiilor, prin emiterea unei decizii ministeriale comune, a fost adoptată legislația de abilitare privind procedurile de acordare a autorizațiilor de instalare și de funcționare pentru infrastructurile de mediu, ceea ce reprezintă îndeplinirea angajamentului specific pentru sfârșitul anului 2018. Autoritățile au continuat activitățile pregătitoare cu privire la angajamentele cu termene în ultimii ani ai programului. S-au realizat progrese satisfăcătoare în cadrul activităților legate de cadastru și de harta forestieră. Cu toate acestea, instituirea noii agenții elene de cadastru a înregistrat o oarecare întârziere în ceea ce privește numirile în posturile de conducere și integrarea birourilor de credit ipotecar. Ar fi necesare eforturi suplimentare în vederea realizării acestor acțiuni (care reprezintă angajamente specifice pentru ultimii ani ai programului). În sens mai larg, reformele de pe piața produselor ar putea fi mai ambițioase, pentru a îmbunătăți poziția Greciei în ceea ce privește afacerile și atragerea investițiilor.

Reforma pieței energiei a înregistrat progrese, deși într-un ritm mai lent, anumite probleme rămânând nesoluționate Cesionarea Public Power Corporation (un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018) a fost amânată deoarece, în urma procesului de licitație, nu a fost selecționată nicio ofertă. Este necesar să se convină cu Comisia asupra măsurilor de remediere a acestei situații, iar

autoritățile și-au anunțat intenția de a prezenta o nouă propunere până în prima parte a lunii martie 2019. Comisia invită autoritățile să se asigure că noua propunere este suficient de detaliată pentru a permite efectuarea unei evaluări în cunoștință de cauză a caracterului adecvat al progreselor realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor corective antitrust și îndeplinirea angajamentului specific pentru sfârșitul anului 2018. Guvernul a luat măsuri importante în vederea punerii în aplicare a modelului țintă pentru energia electrică (angajament specific pentru sfârșitul anului 2019), publicând normele privind piața la vedere (pentru ziua următoare și intrazilnică) și piața de echilibrare. Deși proiectul a suferit întârzieri în raport cu planurile inițiale, convenite în iunie 2018, modelul țintă pare să fie pe calea cea bună pentru a deveni operațional până în octombrie 2019, cu lansarea completă a pieței intrazilnice, a pieței pentru ziua următoare și a pieței de echilibrare. Ar trebui evitate întârzieri suplimentare. Licitările pentru energia electrică (NOME) se desfășoară în conformitate cu mecanismul adoptat pentru corectarea cantităților ce urmează să fie licitate. Având în vedere legătura strânsă dintre corectarea cantităților licitate și cesionarea centralelor pe bază de lignit, evaluarea comună programată va începe mai târziu decât era prevăzut și, în acest context, se va analiza dacă sunt necesare măsuri de politică sau structurale alternative.

HCAP și privatizarea

Implementarea planului strategic al Corporației Elene pentru Active și Participații (HCAP) s-a desfășurat conform planului (angajament specific permanent). HCAP și-a pregătit, în decembrie 2018, planul de afaceri pentru perioada 2019-2021, care pune în aplicare planul strategic și stabilește indicatori-cheie cantitativi și calitativi de performanță pentru filialele sale directe și pentru alte filiale necotate. De asemenea, HCAP a continuat progresele în ceea ce privește portofoliile sale de active și restructurarea filialelor. Restructurarea filialei imobiliare (ETAD), care reprezenta un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018, a fost finalizată conform planului.

HCAP își continuă lucrările cu privire la guvernanta întreprinderilor de stat, în special în ceea ce privește revizuirea (și înlocuirea, dacă este necesar) a consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat și îmbunătățirea capacităților de audit interne și externe. A fost lansată punerea în aplicare a mecanismului de coordonare care stabilește procedurile și rezultatele preconizate ale interacțiunilor dintre stat, HCAP și întreprinderile de stat. Autoritățile au convenit să abordeze plafonul legislativ privind remunerarea membrilor consiliilor de administrație ale întreprinderilor de stat, care constituie un obstacol în calea atragerii candidaților, prin adoptarea unui amendament legislativ înainte de publicarea celui de-al treilea raport privind supravegherea mai strictă. Finalizarea transferului Centrului olimpic, OAKA (un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018) va dura însă mult mai mult decât s-a prevăzut inițial: acest lucru se datorează, în parte, complexității proiectului și, în parte, unor întârzieri care au depins de guvern. Autoritățile au elaborat o foaie de parcurs cu acțiuni specifice ce urmează să fie întreprinse în cursul anului 2019 pentru a soluționa problemele tehnice rămase nerezolvate, care pare a fi adecvată, având în vedere complexitatea proiectului.

Autoritățile au continuat să implementeze planul de dezvoltare a activelor (PDA) și s-au realizat progrese satisfăcătoare în ceea ce privește tranzacțiile programate ca angajamente specifice de finalizat până la sfârșitul anului 2018. PDA a fost actualizat în decembrie 2018, conform previziunilor. Tranzacția privind operatorul de transport al gazelor naturale (DESFA) și concesionarea Aeroportului Internațional din Atena au fost finalizate cu succes, generând venituri combinate din privatizare de aproximativ 1,4 miliarde EUR. Autoritățile și-au continuat eforturile în vederea îndeplinirii condițiilor prealabile pentru transferul acțiunilor Hellinikon către dezvoltator. Cu toate acestea, proiectul a suferit unele întârzieri din cauza unor factori independenți de controlul guvernului,

cum ar fi întârzierile înregistrate în cadrul procesului de autorizare a cazinoului și al procedurii de aprobare a anumitor studii de urbanism și de mediu. Ca etape-cheie intermediare, a fost lansată cererea de propuneri privind licența pentru cazinou și au fost prezentate studiile de urbanism și de mediu realizate de investitor.

Progresele realizate în ceea ce privește unele tranzacții de privatizare care trebuie finalizate până la sfârșitul anului 2019 sunt binevenite, însă imaginea de ansamblu este afectată de întârzierile recurente înregistrate în cadrul altor tranzacții. Au fost realizate progrese satisfăcătoare în ceea ce privește licitarea concesiunii pe termen lung a portului Alimos și au fost luate măsuri suplimentare pentru a pregăti vânzarea în comun (împreună cu celălalt acționar strategic, PanEuropean Oil and Industrial Holdings S.A.) a unui pachet majoritar al Hellenic Petroleum. În plus, au fost eliminate obstacolele din calea privatizării porturilor regionale, care fuseseră raportate în primul raport de supraveghere mai strictă. În schimb, concesiunea autostrăzii Egnatia continuă să se confrunte cu obstacole recurente: în ianuarie 2019, autoritățile au convenit asupra unei serii de acțiuni care să fie implementate rapid de către autorități și de către Egnatia S.A. pentru a elimina obstacolele respective. Cu toate acestea, până în prezent s-a implementat doar un număr limitat dintre aceste acțiuni și, în același timp, o serie de acțiuni importante, menite să elimine obstacolele, mai trebuie încă finalizate, în special pentru a furniza Egnatia S.A. resursele financiare și de personal adecvate.

Administrația publică și sistemul judiciar

Progresele înregistrate în ceea ce privește avansarea reformelor din domeniul administrației publice au fost inegale. În ceea ce privește angajamentul specific pentru sfârșitul anului 2018 privind recrutarea de cadre de conducere superioară în administrația publică, a fost finalizat ciclul de numire a 90 de directori generali. Cu toate acestea, până în prezent nu a fost efectuată niciuna dintre cele 69 de numiri preconizate de secretari administrativi. Având în vedere această abatere foarte semnificativă în raport cu obiectivul, autoritățile au adoptat o serie de măsuri complementare care au drept scop să asigure faptul că obiectivele principale ale reformei rămân pe calea cea bună. Printre aceste măsuri se numără adoptarea unei legislații indispensabile pentru a introduce o planificare pe termen mai lung a recrutărilor și pentru a o pune în strânsă legătură cu strategia financiară pe termen mediu. În plus, autoritățile au precizat modalitățile evaluării independente a procesului de selecție, a cărui finalizare este planificată pentru jumătatea anului 2019, cu recomandări care trebuie puse în aplicare până în septembrie 2019. Cel de-al treilea ciclu al sistemului de mobilitate a fost lansat în august 2018 pentru a fi finalizat ca angajament specific pentru mijlocul anului 2019, în timp ce lansarea celui de-al patrulea ciclu de mobilitate este planificată să aibă loc până la sfârșitul lunii februarie 2019. Deși gradul de utilizare a sistemului de mobilitate a crescut constant, transferurile legate de cele două cicluri anterioare nu au fost încă finalizate. Autoritățile au continuat să înregistreze progrese solide în ceea ce privește instituirea unui sistem integrat de gestionare a resurselor umane, care reprezintă un angajament specific pentru sfârșitul anului 2019. În fine, autoritățile înregistrează progrese în ceea ce privește o reformă importantă în domeniul resurselor umane legată de administrarea veniturilor publice, care a inițiat implementarea punerii în legătură a sistemului de încadrări cu fișele posturilor. Aceasta reprezintă implementarea primei faze a unui proiect-pilot care se înscrie într-o reformă mai amplă în domeniul administrației publice și care pune competențele și sarcinile în legătură cu un sistem suplimentar de remunerare.

Anunțurile de angajare publicate recent de către autorități creează preocupări legate de atingerea obiectivelor autorităților în ceea ce privește efectivele de personal și masa salarială. Plafoanele de angajări de personal permanent stabilite prin regula privind înlocuirea parțială în cazul plecărilor naturale de 1:3 în 2018 au fost ușor depășite, cu aproximativ 1 000 de angajați. În timp ce

această mică abatere a reflectat evoluții neprevăzute (în principal, un număr mai mic de pensionări decât se preconiza) și ar putea fi absorbită cu timpul, anunțurile publicate de autorități privind angajarea de personal permanent în 2019, dacă sunt implementate pe deplin, ar conduce la o nouă încălcare a regulii privind înlocuirea parțială în cazul plecărilor naturale cu aproximativ 1 800 de angajați. Creșterea numărului de angajați temporari a fost mai semnificativă, plafoanele pentru 2018 fiind depășite cu 1 500 de posturi, în timp ce alte categorii, necontabilizate în cadrul plafonului, în principal entitățile publice de drept privat, au înregistrat o creștere considerabilă a personalului începând din 2016. Prin urmare, va fi esențial pentru autorități să continue să monitorizeze îndeaproape evoluția numărului de angajați din sectorul public, respectând regula privind înlocuirea (1:1 începând din 2019) pentru angajările permanente, dar controlând, de asemenea, tendința de creștere a numărului de angajați temporari, astfel încât să evite o revenire la numărul excesiv de funcționari publici din perioada anterioară crizei, precum și presiunea corespunzătoare asupra obiectivelor bugetare.

S-au înregistrat progrese inegale în ceea ce privește eforturile de creștere a eficienței sistemului judiciar Prima etapă a sistemului integrat de gestionare a cauzelor judiciare (OSDDY/PP), un angajament specific pentru sfârșitul anului 2018, a fost finalizată la timp și va urma a doua etapă. Cu toate acestea, este necesar să se remedieze cât mai curând posibil întârzierile care afectează funcționarea noului cadru de mediere extrajudiciară, o importantă reformă adoptată în cadrul programului de sprijin pentru stabilitate instituit în cadrul MES. De asemenea, este esențial să se asigure orientarea eforturilor în direcția implementării rapide și integrale a tuturor acțiunilor proiectului și, în sens mai larg, a planului strategic pe trei ani privind justiția, aflat în desfășurare în prezent.

Autoritățile și-au continuat eforturile de combatere a corupției în mai multe domenii incluse în planul național de acțiune împotriva corupției pentru perioada 2018-2021. Autoritățile finalizează în prezent propuneri legislative, care urmează să fie prezentate parlamentului în următoarele trei luni, cu privire la (i) stabilirea unui cadru juridic pentru protecția avertizorilor din sectorul public și din cel privat, (ii) auditul intern în sectorul administrației publice și (iii) o actualizare a mandatului secretariatului general însărcinat cu lupta împotriva corupției. În următoarele luni, o atenție deosebită va trebui acordată instituirii unui mecanism de coordonare pentru cazurile de corupție.

În conformitate cu solicitarea Eurogrupului din 22 iunie 2018, Comisia a continuat să monitorizeze evoluțiile legate de procedurile judiciare împotriva membrilor Comitetului de experți (CoEx) al TAIPED, precum și împotriva fostului președinte și a personalului de conducere al Autorității Statistice Elene, ELSTAT. În ceea ce privește CoEx, Consiliul Curții Supreme a admis recursul împotriva unei hotărâri de deferire a cauzei în cadrul unui proces public și a retrimis-o la Curtea de Apel. În ianuarie 2019, procurorul acestei cauze și-a prezentat propunerea consiliului, concluzionând în favoarea unei încetări a acțiunilor împotriva acuzaților. Cauza se află în prezent pe rolul Curții de Apel. În cauza împotriva fostului președinte al ELSTAT, Georgiou, legată de publicarea statisticilor bugetare, nu au avut loc alte evoluții față de cele descrise în raportul anterior privind supravegherea mai strictă. Cauza continuă să creeze preocupări serioase și evidențiază importanța acordării unui nivel adecvat de protecție funcționarilor însărcinați cu rapoartele statistice, pentru a se consolida încrederea în integritatea datelor statistice. Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape evoluțiile din cadrul ambelor proceduri și să prezinte rapoarte în contextul supravegherii mai stricte.

Evaluarea globală a progreselor înregistrate în ceea ce privește angajamentele de reformă

Grecia a realizat progrese considerabile în ceea ce privește finalizarea implementării angajamentelor specifice de reformă anexate la declarația Eurogrupului din 22 iunie 2018 care trebuiau finalizate până la sfârșitul anului 2018. Mai precis:

- **Următoarele angajamente specifice pentru sfârșitul anului 2018 pot fi considerate ca îndeplinite:** (i) adoptarea bugetului pentru 2019, care ar trebui să atingă un obiectiv de excedent primar de 3,5 % din PIB; (ii) neacumularea arrieratelor nete, deși mai sunt încă necesare eforturi suplimentare pentru a se recupera întârzierile acumulate și pentru a se evita crearea de noi arierate; (iii) deschiderea unei mase critice de centre de asistență medicală primară; (iv) finalizarea unor etape importante în vederea asigurării unor achiziții publice centralizate în domeniul asistenței medicale; (v) relaxarea controalelor asupra capitalului, în conformitate cu foaia de parcurs convenită; (vi) definirea și adoptarea strategiei de cesionare a HFSF, implicarea potențială a autorităților în etapa finală de cesionare fiind încă în curs de analizare; (vii) adoptarea unei legislații de abilitare privind acordarea autorizațiilor pentru investiții; (viii) revizuirea salariului minim în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege, deși amplexarea creșterii creează riscuri pentru ocuparea forței de muncă și pentru competitivitate; (ix) finalizarea primei etape a proiectului privind e-justiția; (x) implementarea planului strategic al HCAP; (xi) restructurarea ETAD și lansarea implementării mecanismului de coordonare pentru întreprinderile de stat care țin de HCAP, având în vedere întârzierile înregistrate în ceea ce privește transferul Centului olimpic (OAKA); (xii) actualizarea planului de dezvoltare a activelor al agenției pentru privatizare (TAIPED), finalizarea principalelor licitații de privatizare, inclusiv cea a rețelei de transport al gazelor (DESFA) și extinderea concesiunii Aeroportului Internațional din Atena, precum și finalizarea etapelor principale legate de proiectul Hellinikon; și (xiii) autoritățile au convenit cu Comisia asupra modalităților de realizare a unei evaluări independente a procesului de numire a secretarilor administrativi și a directorilor generali până la sfârșitul anului 2019 și au adoptat acte legislative importante pentru a îmbunătăți planificarea recrutării în sectorul public și punerea în legătură a planului multianual de angajare cu SBTM.
- **Există un consens larg cu privire la acțiunile necesare pentru finalizarea următoarelor angajamente specifice pentru sfârșitul anului 2018; cu toate acestea, reformele vor fi considerate pe deplin finalizate numai după punerea în aplicare a tuturor măsurilor convenite:** (i) adoptarea legislației legate de restructurarea întreprinderii DEPA; (ii) finalizarea tuturor măsurilor convenite în vederea finalizării în 2019 a tranzacției legate de Egnatia, în conformitate cu planul actualizat al TAIPED de dezvoltare a activelor și (iii) numirea directorului general adjunct și atribuirea postului vacant din cadrul Consiliului general al HFSF, precum și confirmarea mandatului comitetului de selecție de către Consiliul juridic de stat.

Sunt încă în desfășurare discuții intense între autoritățile elene și instituțiile europene cu privire la angajamentele specifice de reformă pentru sfârșitul anului 2018 indicate mai jos și este urgent să se ajungă la un acord în viitorul apropiat. Mai precis:

- Angajamentul de a pune în aplicare reforme destinate să restabilească starea de sănătate a sistemului bancar nu a fost încă îndeplinit. Sunt încă în desfășurare discuții cu privire la o propunere a Greciei referitoare la un **nou sistem de protecție a locuințelor primare**, care ar urma să înlocuiască actualul mecanism de protecție prevăzut în legislația privind insolvența

gospodăriilor (Legea Katseli) (care expiră la sfârșitul lunii februarie 2019). Instituțiile europene și-au făcut cunoscute observațiile și preocupările. Există un număr mare de detalii tehnice și conceptuale care trebuie soluționate astfel încât să se asigure faptul că sistemul este într-adevăr temporar, orientat în mod corespunzător către protejarea celor mai vulnerabile gospodării și nu încurajează falimentele strategice. Este necesară o analiză aprofundată în scopul înțelegerii impactului potențial asupra bilanțurilor băncilor și al cuantificării impactului bugetar. Autoritățile au solicitat BCE un aviz juridic la 19 februarie 2019 și orice sistem nou va necesita aprobare din partea Comisiei în ceea ce privește ajutoarele de stat. Instituțiile europene s-au angajat să colaboreze cu autoritățile elene pentru a ajunge la un acord cu privire la un sistem care să nu creeze preocupări serioase și, în acest scop, sunt necesare modificări semnificative ale mai multor parametri principali. În al doilea rând, ar trebui abordate deficiențele cadrelor juridice relevante pentru soluționarea creditelor neperformante. Pentru ca planul de acțiune să reducă numărul de cauze pendinte în temeiul legislației privind insolvența gospodăriilor, ar fi necesar să se precizeze în mod suficient cum ar putea fi atins obiectivul privind finalizarea cauzelor restante până în 2021 și cum va afecta progresele noul sistem de protecție a locuințelor primare care a fost propus. Ar trebui eliminate obstacolele din calea realizării cu succes a licitațiilor electronice. De asemenea, actualul plan de acțiune privind împrumuturile garantate de stat trebuie actualizat și făcut suficient de ambițios.

- Este necesar să se parcurgă etape suplimentare în vederea finalizării măsurilor complementare pentru soluționarea deficiențelor în ceea ce privește nivelul efectivelor de personal ale **Agenciei Independente pentru Venituri Publice**. În special, autoritățile trebuie să adopte un amendament legislativ la legislația de abilitare a acestei agenții. Acest lucru ar contribui, de asemenea, la programul mai vast de reforme în domeniul administrației publice, în cadrul căruia angajamentul privind numirea secretarilor administrativi a înregistrat întârzieri semnificative.
- Angajamentul privind **cesionarea centralelor pe bază de lignit** nu a fost finalizat, ca urmare a eșecului unui proces de licitare. Sunt încă în desfășurare discuții între autoritățile elene, PPC și Comisie pentru a se găsi o soluție acceptabilă în cauza antitrust, în conformitate cu cerințele dreptului UE. Aceasta reprezintă un regres important în realizarea unei reforme structurale critice, care vizează să încurajeze concurența, să atragă investiții, să sporească competitivitatea și să sprijine astfel creșterea potențială.

În afară de finalizarea angajamentelor specifice de reformă asumate pentru sfârșitul anului 2018 și luând în considerare angajamentul general de a continua și de a finaliza reformele, evoluțiile din unele domenii creează preocupări cu privire la rezultatele și la continuitatea reformelor, inclusiv în ceea ce privește riscurile pentru perspectivele pe termen mediu. Este cazul mai multora dintre angajamentele specifice pentru sfârșitul anului 2018, precum și al angajamentului general de a garanta punerea în aplicare a reformelor principale din cadrul programului. Preocupările sunt legate în special de:

- *Nivelul de ambiție în soluționarea provocărilor bugetare structurale și evitarea creării de noi riscuri bugetare, inclusiv în ceea ce privește recrutările din sectorul public:* Deși nu au fost acumulate arierate noi în termeni neti, ritmul progreselor în vederea reducerii arieratelor aproape la zero a încetinit și persistă obstacole structurale în calea unei soluții pentru crearea de arierate, care trebuie abordate cu un nivel superior de ambiție. În vederea reducerii riscurilor bugetare, trebuie analizate cu multă precauție eventualele propuneri privind sistemele de eşalonare; dacă nu sunt bine concepute, aceste sisteme ar putea submina colectarea veniturilor publice și cultura efectuării plăților. Nivelul personalului permanent din

sectorul public la sfârșitul anului 2018 a depășit puțin regula de înlocuire de unu-la-trei stabilită de autorități, iar efectivele anumitor categorii de agenți temporari sunt, de asemenea, în creștere. În timp ce autoritățile și-au semnalat intenția generală de a efectua ajustarea necesară a recrutărilor de personalul permanent în 2019 astfel încât să mențină stabile efectivele din sectorul public, acest lucru nu pare să fie coerent cu alte anunțuri de recrutări planificate: ar fi important, atât din punct de vedere bugetar, cât și dintr-o perspectivă structurală, să se respecte angajamentele existente în ceea ce privește dimensiunea sectorului public. În fine, autoritățile au trimis semnale mixte cu privire la intențiile lor de a iniția reforme fiscale majore favorabile creșterii în 2020 care să implice lărgirea bazelor impozabile și scăderea cotelor de impozitare a întreprinderilor și a forței de muncă.

- Ritmul progreselor și gradul de prioritate aferent măsurilor necesare pentru ca restabilirea stării solide de sănătate a sectorului bancar. Autoritățile au indicat că recunosc importanța abordării provocărilor în domenii precum licitațiile electronice, soluționarea extrajudiciară, soluționarea cauzelor pendinte privind insolvența gospodăriilor și garanțiile de stat. Lucrările legate de instrumentele sistemice necesare pentru imprimarea unui ritm mai alert reducerii creditelor neperformante sunt binevenite, deși ritmul lor a fost relativ lent până în prezent și nu prezintă o orientare clară către piețe. Coordonarea între departamentele guvernamentale și cu părțile interesate relevante, precum Banca Greciei și HFSF, ar trebui îmbunătățită astfel încât să se asigure conceperea și punerea în aplicare a unor politici coerente, pe măsura provocărilor și a riscurilor cu care se confruntă sectorul bancar al Greciei. În linii mai generale, va fi esențial pentru autorități să reziste la presiunile vizând rezolvarea problemei îndatorării prin soluții generale care, prin protejarea celor responsabili de falimentele structurale, exacerbează riscul de hazard moral și subminează și mai mult cultura efectuării plăților.
- Angajamentul de a garanta competitivitatea salarială pe termen mediu și de a stabili un mediu cu adevărat favorabil afacerilor și investițiilor. Orice impact pozitiv pe termen scurt asupra activității economice datorat majorării semnificative, stabilite prin lege, a salariului minim riscă să aibă drept corolar o creștere mai redusă a ocupării forței de muncă și o scădere susținută a competitivității. Creșterile salariale pot fi justificate dacă sunt sprijinite de o creștere subiacentă a productivității. La un nivel mai general, deși autoritățile au făcut progrese laudabile în ceea ce privește finalizarea unor licitații de privatizare și a unor reforme structurale (de ex. cu privire la cadastru) care sunt importante pentru climatul de afaceri/investiții, Grecia se menține în continuare pe o poziție inferioară în raport cu indicatorii internaționali de competitivitate, iar activitatea investițională rămâne slabă. Întârzierile înregistrate în ceea ce privește anumite privatizări esențiale (de ex. Egnatia) și incapacitatea sistematică de a realiza o schimbare structurală substanțială pe piețele energetice legată de poziția dominantă a PPC, nu sunt propice unei strategii convingătoare de reformă care să sprijine investițiile și creșterea potențială, ceea ce reprezintă o prioritate esențială pentru progresul economiei elene.

Analiza finanțării datoriei suverane și a sustenabilității datoriei

Grecia a obținut 2,5 miliarde EUR ca urmare a emiterii unei obligațiuni de stat pe 5 ani la sfârșitul lunii ianuarie 2019, prima emisiune de obligațiuni din februarie 2018, adică de la încheierea programului MES. Tranzacția a atras cerere de peste patru ori mai mare decât suma emisă. Aceasta a permis obținerea unui randament cu 3,6 % mai scăzut decât intervalul de 3,75 - 3,85 % planificat inițial. Deși a fost o evoluție pozitivă, acest fapt indică, de asemenea, că spreadurile

randamentelor obligațiunilor de stat ale Greciei rămân ridicate și sensibile nu numai la condițiile pieței externe, ci, fapt important, și la factori interni.

Profilul de finanțare suverană al Greciei rămâne favorabil pe termen mediu. Nu există modificări semnificative în ceea ce privește riscurile de reînnoire a datoriei publice a Greciei față de raportul de supraveghere mai strictă publicat în noiembrie. Grecia beneficiază în continuare de o structură a datoriei cu scadențe extrem de lungi și cu rate favorabile ale dobânzii. Amortizarea pe termen mediu și lung rămâne moderată. Grecia beneficiază, de asemenea, de un volum important de depozite de stat, care se situa la 26,8 miliarde EUR la sfârșitul anului 2018 și care, sub efectul amortizării și în absența unor noi emisiuni, se preconizează că va atinge 16,1 miliarde EUR până la sfârșitul anului 2019.

O actualizare tehnică a analizei sustenabilității datoriei arată că evaluarea sustenabilității datoriei Greciei a rămas, în linii mari, neschimbată față de ultima actualizare a analizei sustenabilității datoriei publicată în noiembrie 2018. Potrivit ipotezelor de referință, necesarul brut de finanțare al Greciei se va menține la aproximativ 10 % din PIB până în 2032. Ulterior, necesarul brut de finanțare va crește ușor, dar se preconizează că va rămâne sustenabil, la aproximativ 18 % din PIB până în 2060.